

[Anna Westergaard.]

maling af Hvede. En Forhøjelse af Afgiften ved Formaling af Hvede fører imidlertid med sig, at man maa gaa til en Forhøjelse af Maksimalprisen paa Hvedemel, og dette fører igen til en Forhøjelse af Maksimalprisen paa Franskbrød fra 30 til 31 Øre og formentlig ogsaa til en mindre Forhøjelse paa Sigtbrød. Forhøjelse af Rugbrødsprisen undgaas altsaa, og det er jo ernæringsmæssigt set af overordentlig stor Betydning.

Mit Parti er ganske enig med Regeringen i, at Prisen paa Rugbrød længst muligt bør holdes fri for Forhøjelse. Vi kan slutte os til det foreliggende Lovforslag og anbefale det til hurtig Vedtagelse.

Jeg skal blot til Slut sige, at de af Venstre i det andet høje Ting stillede Forslag, bl. a. om Sikring af Brødkornsdyrkning, efter vor Opfattelse vedrører Problemer, der ikke kan løses ved det foreliggende Forslag, men maa løses i en anden Forbindelse.

J. S. Foget: Det første, jeg har at udsætte paa dette Lovforslag, er dets Titel. Det burde hedde: Forslag om Tilskud til danske Møllere og Bagere.

Dernæst ønsker jeg at understrege det typiske i, at saa snart visse af Erhvervslivets Organisationer kommer med Krav, lyster Regeringen blindt. Vi har her set, at den højtærede Landbrugsminister endog lyster saa blindt, at han ganske glemmer at undersøge, om der virkelig foreligger nogen gyldig Grund til at gennemføre Forslaget. Derfor stod Ministeren i Gaar bogstaveligt som Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse og kunde ikke gøre Rede for, hvorfor Forslaget skulde gennemføres. Det var øjensynlig en Ordre, og den blev fulgt. Med stor Hemmelighedsfuldhed var Sagen forberedt, og Ministeren havde regnet med, at den vilde gaa igennem Rigsdagen, uden at nogen lagde den alvorlige Hindringer i Vejen. Maatte dette da belære Ministeren om, at man ikke altid kan klare sig med grove Ord og mystiske Tal!

Lovforslaget gaar ud paa en storstilet Gave til Møllerne og Rugbrødsfabrikerne. Denne Gave skal betales af det brede Publikum — man er saaledes saare demokratisk i sin Fremgangsmaade. Begrundelsen er de skete Stigninger i Omkostningerne ved Mølleridrift og ved Hjemtagelse af Rugen til Møllen, men i Kalkulen, som den er offentliggjort, er der jo ogsaa medregnet andre Ting end Stigningen i Driftsudgifter. Ikke desto mindre kommer man ikke til de 12 Øre for et 4 kg Rugbrød, men man foreslaar det alligevel. Man er large, naar

det drejer sig om Møllerne og de større Bagerier, men ganske anderledes er det, naar det drejer sig om den Del af Samfundet, der har frembragt Hveden og Rugen. Her maaler man med en helt anden Maalestok. Man tvinger Landbruget til at aflevere Rug og Hvede til en Pris, der ligger langt under, hvad Korn til Svineføde koster. Man gaar den sædvanlige Vej og lader Landbruget betale for at stoppe Munden paa andre Samfundsgrene. Det er den gamle Receipt, som Regeringen hidtil har fulgt. Man eksproprierer Korn fra Landbruget, men man giver ikke fuld Erstatning. Naar en stakkels arbejdsløs, som jeg saa det forleden Dag, stjæler en Sæk Kul for at faa Varme i sin Stue, bliver han straffet, men det synes, som om den siddende Regering ganske ustraffet kan bryde selve Landets Grundlov. Det er det, man kalder Samfundssind. Men det vil uvægerligt give til Resultat, at adskillige Brødkornsarealer bliver pløjet om inden Foraaret.

Ejendommeligt er Udregningen med Hensyn til Rugbrødsprisen. Man faar efter denne Udregning, der findes i Bemærkningerne til Lovforslaget, 132 kg Rugbrød af 100 kg Rugmel, men ikke desto mindre hævder man, at en Stigning paa 1 Kr. 25 Øre pr. 100 kg Rugmel skal afføde en Stigning i Brødprisen paa 3 Kr. pr. 100 kg. Ejendommeligt, naar man betænker, at man i 1914 kunde faa 1 Pund Rugbrød for 1 Pund Rug, og det virker i hvert Fald ikke overbevisende med Hensyn til, at det er nødvendigt at gennemføre dette Statstilskud til Møllere og Bagere. Samtidig giver man 18 Kr. 30 Øre for 100 kg Hvede, men forlanger 20 Kr. 30 Øre for 100 kg Hvedeklid. Maaske skal dette opfattes som en særlig Filantropi fra Møllernes Side, og maaske er dette ogsaa medregnet som et Minus i Driftsudgifterne.

Det er ikke Forhøjelsen paa 1 Øre for et Franskbrød, som jeg og mit Parti er saa bange for, men det er det Ulighedens Princip, som her giver sig Udslag, det Princip, hvorefter man maaler en vis Del af Samfundet efter een Maalestok og en anden Del af Samfundet efter en ganske anden. Dette Princip er vi imod. Jeg agter derfor ved tredje Behandling at stemme imod Lovforslaget, og jeg anmoder alle dem, der virkelig har noget i Retning af Samfundssind, om at gøre det samme.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bordang): Jeg takker de tre Ordførere, som har anbefalet det foreliggende Forslag, og beklager, at Partiet Venstre ogsaa denne